

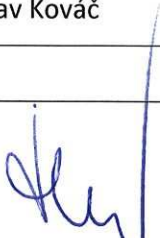
RADA ZAMESTNÁVATEĽOV PRE SYSTÉM DUÁLNEHO VZDELÁVANIA

Metodický pokyn MP-02-2016

Strana: 1/14

Dátum platnosti: 20.6.2016

Zabezpečenie prípravy inštruktorov pre praktické vyučovanie u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania (systém duálneho vzdelávania)

	Vypracoval	Schválil
Meno	Ladislav Kováč	Rada zamestnávateľov pre SDV
Dátum		16.6.2016
Podpis		Jaroslav Holeček, predseda RZSDV

Obsah

Úvod	3
1. Legislatívne východiská	4
2. Pravidlá pre poskytovanie praktického vyučovania u zamestnávateľa pod vedením inštruktora platné od 1.4.2015	5
3. Činnosť inštruktora v systéme duálneho vzdelávania.....	6
3.1 „Hlavný“ inštruktor.....	6
3.2 „Poverený“ inštruktor	8
4. Príprava inštruktorov pre systém duálneho vzdelávania.....	8
4.1 Schéma zabezpečenia prípravy inštruktorov pre SDV.....	9
4.2 Schéma personálneho zabezpečenia prípravy inštruktorov pre SDV	9
4.3 Lektor prípravy inštruktorov pre SDV.....	9
4.4 Príprava „hlavných“ inštruktorov pre systém duálneho vzdelávania	10
4.4.1 Zameranie prípravy „hlavných“ inštruktorov pre SDV	10
4.4.2 Rozsah prípravy „hlavných“ inštruktorov pre SDV	11
4.5 Príprava „poverených“ inštruktorov pre systém duálneho vzdelávania.....	11
4.5.1 Zameranie prípravy „poverených“ inštruktorov pre SDV	12
4.5.2 Rozsah prípravy „poverených“ inštruktorov pre SDV	12
5. Ukončenie prípravy inštruktorov pre SDV	13
5.1 Certifikát inštruktora	13
5.1.1 Certifikát „hlavného“ inštruktora pre SDV	13
5.1.2 Certifikát „povereného“ inštruktora pre SDV	13
5.1.3 Evidencia vydaných certifikátov	13
6. Záver.....	14
7. Prílohy	14
7.1 Príprava inštruktorov pre pracovisko praktického vyučovania – systém duálneho vzdelávania	14
7.1.1 Vzor žiadosti o splnomocnenie k príprave inštruktorov pre SDV a vzor čestného prehlásenia.....	14
7.1.2 Vzor splnomocnenia k príprave inštruktorov pre SDV	14
7.1.3 Vzor prezenčnej listiny z prípravy inštruktorov pre SDV.....	14
7.1.4 Vzor certifikátu lektora prípravy inštruktorov pre SDV.....	14
7.1.5 Vzor certifikátu „hlavného“ inštruktora pre SDV	14
7.1.6 Vzor certifikátu „povereného“ inštruktora pre SDV.....	14
7.1.7 Vzor evidencie vydaných certifikátov inštruktorov pre SDV	14

Úvod

Praktické vyučovanie, ktoré je hlavnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania, sa vykonáva u zamestnávateľa pod vedením inštruktora alebo majstra odbornej výchovy. Praktické vyučovanie u zamestnávateľov môže byť poskytované v systéme duálneho vzdelávania (SDV) alebo v systéme školského vzdelávania (SŠV). Miestom, na ktorom žiak vykonáva praktické vyučovanie pod vedením inštruktora je v systéme duálneho vzdelávania pracovisko praktického vyučovania a v systéme školského vzdelávania pracovisko zamestnávateľa.

Inštrktor ako vzdelávajúca osoba, je kľúčovým faktorom kvality a príťažlivosti odborného vzdelávania a prípravy. Významne prispieva k uplatniteľnosti absolventa odborného vzdelávania na trhu práce.

Inštrktor svojou vzdelávacou činnosťou môže pozitívne ovplyvniť konkurencieschopnosť podniku, ako aj profesionálnu a osobnú perspektívu jeho zamestnancov. Prípravu inštrktorov, ktorá je základným predpokladom úspešnosti odborného vzdelávania a prípravy u zamestnávateľov, zabezpečuje stavovská alebo profesijná organizácia.

Rada zamestnávateľov pre systém duálneho vzdelávania, uvedomujúc si dôležitosť prípravy inštrktorov na odborné vzdelávanie v súlade s požiadavkami zamestnávateľov, v súlade s § 32 ods. 2 písm. d) zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave vydáva po prerokovaní so stavovskými a profesijnými organizáciami tento metodický pokyn upravujúci zabezpečenie prípravy inštrktorov pre systém duálneho vzdelávania. Metodický pokyn je určený pre všetky stavovské a profesijné organizácie s vecnou pôsobnosťou k jednotlivým skupinám odborov vzdelávania podľa prílohy č. 7 k vyhláške č. 64/2015 Z. z. o sústave odborov vzdelávania a o vecnej pôsobnosti k odborom vzdelávania.

Nový zákon o odbornom vzdelávaní a príprave od 1.4.2015 zaviedol do systému odborného vzdelávania a prípravy v podmienkach Slovenskej republiky pozitívne pôsobiace nástroje zo súčasného duálneho systému v Nemecku, Rakúsku a Švajčiarsku. Tieto systémové zmeny sú tak v súčasnosti základným predpokladom úspešného fungovania ekonomiky a hospodárstva Slovenska.

Metodický pokyn upravujúci zabezpečenie prípravy inštrktorov pre SDV využíva skúsenosti uvedených krajín v duálnom vzdelávaní a vychádza z odporúčaní zahraničných komôr pôsobiacich na území Slovenska pre oblasť prípravy inštrktorov. Prípravu inštrktorov metodický pokyn člení na vzdelávanie lektorov prípravy inštrktorov a na samotnú prípravu inštrktorov. V systéme duálneho vzdelávania sa príprava inštrktorov člení na prípravu „hlavných“ inštrktorov a na prípravu „poverených“ inštrktorov.

Pozn.:

Členenie prípravy inštrktorov pre systém duálneho vzdelávania, určené týmto metodickým pokynom, zodpovedá systému prípravy zamestnancov, ktorí vzdelávajú žiakov v duálnom vzdelávaní, napr. v Nemecku, Rakúsku a Švajčiarsku. Uvedené systémy duálneho vzdelávania delia vzdelávajúcich zamestnancov na trénerov (inštrktorov) a na poverených zamestnancov. Hlavnou osobou zodpovedajúcou za duálne vzdelávanie u zamestnávateľa je tréner označovaný aj ako inštrktor (Ausbilder) alebo ako AdA inštrktor.

Jeho prípravu upravuje vyhláška (napr. v Nemecku Ausbildereignungsverordnung – AEVO) a príprava je označovaná ako školenie školiteľov (Ausbildung der Ausbilder, AdA-Schein). Tréneri musia predložiť dôkaz o kvalifikácii pre vzdelávanie v systéme duálneho vzdelávania. Dôkazom je absolvovanie skúšky AEVO. Prípravu trénerov na vykonanie „AdA“ skúšky poskytujú vzdelávacie organizácie.

Ostatní zamestnanci u zamestnávateľa poskytujúceho duálne vzdelávania sú uvádzaní v nemeckom duálnom systéme vzdelávania ako „poverení zamestnanci“ (Assistierte betriebliche Ausbildung -AbA). Ich prípravu pre poskytovanie praktického vyučovania zabezpečuje priamo zamestnávateľ najčastejšie prostredníctvom svojich AdA trénerov. Príprava poverených zamestnancov nie je legislatívne upravená.

1. Legislatívne východiská

Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave:

§ 4

Formy praktického vyučovania

(1) Praktické vyučovanie žiaka sa vykonáva formou odborného výcviku, odbornej praxe, umeleckej praxe alebo praktického cvičenia.

(2) Odborný výcvik sa organizuje ako odborný vyučovací predmet učebného odboru. Odborný výcvik sa organizuje aj ako odborný vyučovací predmet študijného odboru, ak sa vykonáva v rozsahu najmenej 1 400 vyučovacích hodín za celú dĺžku štúdia príslušného študijného odboru. Odborný výcvik sa vykonáva pod vedením majstra odbornej výchovy alebo inštruktora.

(3) Odborná prax sa organizuje ako odborný vyučovací predmet študijného odboru. Odborná prax sa vykonáva pod vedením učiteľa odbornej praxe alebo inštruktora.

(4) Umelecká prax sa organizuje ako odborný vyučovací predmet študijného odboru, v ktorom sa žiak pripravuje na výkon povolania, skupiny povolání alebo na výkon odborných činností v oblasti umenia. Umelecká prax sa vykonáva pod vedením učiteľa umeleckej praxe alebo inštruktora.

§ 8

Pracovisko zamestnávateľa

(4) Odborný výcvik, odbornú prax alebo umeleckú prax na pracovisku zamestnávateľa môžu pod vedením jedného inštruktora vykonávať najviac traja žiaci. Inštruktor poskytuje majstrovi odbornej výchovy, učiteľovi odbornej praxe alebo učiteľovi umeleckej praxe, ktorého určí riaditeľ strednej odbornej školy, informácie o činnosti, ktorú žiak počas praktického vyučovania vykonával a o správaní žiaka. Najvyšší počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy, učiteľa odbornej praxe alebo učiteľa umeleckej praxe, ktorému inštruktor poskytuje informácie je 40 žiakov.

§ 9

Pracovisko praktického vyučovania

(3) Odborný výcvik, odbornú prax alebo umeleckú prax na pracovisku praktického vyučovania môžu pod vedením jedného inštruktora vykonávať najviac traja žiaci. Inštruktor poskytuje majstrovi odbornej výchovy, učiteľovi odbornej praxe alebo učiteľovi umeleckej praxe, ktorého určí zamestnávateľ, informácie o činnosti, ktorú žiak počas praktického vyučovania vykonával a o správaní žiaka; ak zamestnávateľ nezamestnáva majstra odbornej výchovy, učiteľa odbornej praxe alebo učiteľa umeleckej praxe, určí ho riaditeľ strednej odbornej školy. Najvyšší počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy, učiteľa odbornej praxe alebo učiteľa umeleckej praxe, ktorému bude inštruktor poskytovať informácie je 40 žiakov.

§ 21 Zamestnávateľ v procese praktického vyučovania

(3) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby sa praktické vyučovanie vykonávalo

c) pod vedením majstra odbornej výchovy, učiteľa odbornej praxe, učiteľa umeleckej praxe alebo inštruktora.

§ 22

Inštruktor

(1) Inštruktor je fyzická osoba, pod vedením ktorej žiak vykonáva praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa alebo na pracovisku praktického vyučovania, ak

a) je v pracovnoprávnom vzťahu so zamestnávateľom alebo je zamestnávateľom, ktorý je samostatne zárobkovo činná osoba,

b) dosiahla najmenej

1. stredné odborné vzdelanie v príslušnom učebnom odbore alebo v príbuznom učebnom odbore, v ktorom sa žiak pripravuje,

2. úplné stredné odborné vzdelanie v príslušnom študijnom odbore alebo v príbuznom študijnom odbore, v ktorom sa žiak pripravuje, alebo

3. vyššie odborné vzdelanie v príslušnom študijnom odbore alebo v príbuznom študijnom odbore, v ktorom sa žiak pripravuje,

- c) vykonávala najmenej tri roky povolanie alebo odborné činnosti v rozsahu vzdelávacích štandardov pre príslušný študijný odbor alebo v rozsahu vzdelávacích štandardov pre príslušný učebný odbor, v ktorom sa žiak pripravuje,
- d) má preukaz alebo iný doklad preukazujúci odbornú spôsobilosť, ak sa na výkon príslušného povolania takáto odborná spôsobilosť vyžaduje a
- e) má potvrdenie o absolvovaní prípravy inštruktora vydané príslušnou stavovskou organizáciou alebo príslušnou profesijnou organizáciou zameranej na
1. zabezpečenie práv a povinností žiaka pri praktickom vyučovaní,
 2. organizáciu praktického vyučovania,
 3. opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri praktickom vyučovaní,
 4. vzdelávacie štandardy pre praktické vyučovanie pre príslušný študijný odbor alebo pre príslušný učebný odbor,
 5. vzorový učebný plán pre príslušný študijný odbor alebo vzorový učebný plán pre príslušný učebný odbor a vzorové učebné osnovy pre odborný výcvik, odbornú prax alebo umeleckú prax príslušného študijného odboru alebo vzorové učebné osnovy pre odborný výcvik, odbornú prax alebo umeleckú prax príslušného učebného odboru, ak bude vykonávať činnosť inštruktora na pracovisku praktického vyučovania a
 6. spôsob účasti inštruktora na hodnotení a klasifikácii žiaka.

(2) Fyzická osoba, ktorá prvýkrát začne vykonávať činnosť inštruktora a nespĺňa podmienku podľa odseku 1 písm. e), splní ju najneskôr do jedného roka od začiatku výkonu činnosti inštruktora.

§ 32

Stavovská organizácia a profesijná organizácia

(2) Stavovská organizácia a profesijná organizácia v oblasti odborného vzdelávania a prípravy d) zabezpečuje prípravu inštruktorov a vydáva potvrdenia o absolvovaní prípravy inštruktora,

§ 56

(1) Fyzická osoba, ktorá vykonávala činnosť inštruktora podľa predpisov účinných do 31. marca 2015, absolvuje prípravu inštruktora podľa § 22 ods. 1 písm. e) najneskôr do 31. augusta 2016.

(2) Do 31. augusta 2019 môže vykonávať činnosť inštruktora aj fyzická osoba, ktorá nespĺňa podmienku podľa § 22 ods. 1 písm. b) druhého bodu, ak dosiahla stredné odborné vzdelanie v príbuznom učebnom odbore.

(3) Do 31. augusta 2019 môže vykonávať činnosť inštruktora aj fyzická osoba, ktorá nespĺňa podmienku podľa § 22 ods. 1 písm. b) tretieho bodu, ak dosiahla stredné odborné vzdelanie v príbuznom učebnom odbore alebo úplné stredné odborné vzdelanie v príbuznom študijnom odbore.

2. Pravidlá pre poskytovanie praktického vyučovania u zamestnávateľa pod vedením inštruktora platné od 1.4.2015

1. Ak zamestnávateľ poskytuje praktické vyučovanie v učebnom odbore, inštruktor praktického vyučovania musí mať minimálne stredné odborné vzdelanie s výučným listom v príslušnom alebo príbuznom odbore vzdelávania ako študuje žiak.
2. Ak zamestnávateľ poskytuje praktické vyučovanie v študijnom odbore, inštruktor praktického vyučovania musí mať minimálne úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou v príslušnom alebo príbuznom odbore štúdia ako študuje žiak. Inštruktora pre žiakov študijného odboru môže do 31.8.2019 vykonávať aj fyzická osoba, ktorá má iba stredné odborné vzdelávanie s výučným listom.
3. Ak zamestnávateľ poskytuje praktické vyučovanie v študijnom odbore ako vyššie odborné štúdium, inštruktor praktického vyučovania musí mať minimálne vyššie odborné vzdelanie v príslušnom alebo príbuznom odbore štúdia ako študuje žiak. Inštruktora pre žiakov študijného odboru vyššieho odborného štúdia môže do 31.8.2019 vykonávať aj fyzická osoba, ktorá má iba úplné stredné odborné vzdelávanie s maturitou.
4. Inštruktora môže vykonávať aj fyzická osoba, ktorá ešte nevykonávala činnosť inštruktora praktického vyučovania a ktorá neabsolvovala prípravu inštruktora. Povinnosťou zamestnávateľa je zabezpečiť prípravu inštruktora najneskôr do jedného roka od začiatku výkonu činnosti inštruktora.

5. Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť pre zamestnancov, ktorí vykonávajú činnosť inštruktora a ktorí absolvovali prípravu inštruktora v období pred 1.4.2015, opakovanú prípravu inštruktorov s obsahom prípravy inštruktora podľa nového zákona o odbornom vzdelávaní a príprave a to najneskôr do 31.8.2016.
6. Odborný výcvik, odbornú prax alebo umeleckú prax v systéme duálneho vzdelávania (SDV) na pracovisku praktického vyučovania alebo v systéme školského vzdelávania (SŠV) na pracovisku zamestnávateľa môžu pod vedením jedného inštruktora vykonávať najviac traja žiaci.
7. Inštruktor nemôže klasifikovať žiaka z predmetu praktického vyučovania, teda známkovať žiaka. Inštruktor sa podieľa na hodnotení a klasifikácii žiaka spôsobom dohodnutým so školou v zmluve o duálnom vzdelávaní (SDV) alebo v zmluve o poskytovaní praktického vyučovania (SŠV). Najčastejšie inštruktor spracováva hodnotiaci list žiaka, ktorého vzor je prílohou k zmluve o duálnom vzdelávaní alebo k zmluve o poskytovaní praktického vyučovania.
8. Zákon o odbornom vzdelávaní a príprave v § 22 ods. 1 písm. e) upravuje povinný obsah prípravy inštruktora.

3. Činnosť inštruktora v systéme duálneho vzdelávania

Zamestnávateľ v systéme duálneho vzdelávania výlučne zodpovedá za organizáciu, obsah a kvalitu praktického vyučovania žiaka a na ten účel uhrádza všetky náklady spojené s financovaním praktického vyučovania.

Inštruktor v SDV vykonáva činnosti spojené s výkonom praktického vyučovania žiaka, pri ktorom žiak získava zručnosti, vedomosti a spôsobilosti potrebné pre uplatnenie sa na trhu práce. Inštruktor vedie žiakov v rámci praktického vyučovania v rozsahu výrobných činností, ktorá zodpovedá jeho pracovnému zaradeniu.

Činnosť inštruktora môže byť zameraná aj na plánovanie a prípravu poskytovania praktického vyučovania, tvorbu obsahu praktického vyučovania, prípravu postupov overovania získaných zručností, koordináciu praktického vyučovania žiaka za účasti viacerých inštruktorov na rôznych miestach praktického vyučovania u zamestnávateľa, na spoluprácu so strednou odbornou školou a pod.

Podľa rozsahu činností, ktoré inštruktor v SDV vykonáva v rámci poskytovania praktického vyučovania, zamestnávateľ zaradí zamestnanca na pozíciu:

- a) „hlavný“ inštruktor,
- b) „poverený“ inštruktor.

Rozsah činností vykonávaných „hlavným“ inštruktorom a „povereným“ inštruktorom je uvedený v ďalšej časti.

„Hlavný“ inštruktor a „poverený“ inštruktor, ktorý má potvrdenie o príprave inštruktora pre systém duálneho vzdelávania je oprávnený viesť žiaka bez učebnej zmluvy pri výkone praktického vyučovania aj v systéme školského vzdelávania na pracovisku zamestnávateľa.

3.1 „Hlavný“ inštruktor

„Hlavný“ inštruktor je fyzická osoba v postavení inštruktora v zmysle zákona o odbornom vzdelávaní a príprave, pod vedením ktorej žiak vykonáva praktické vyučovanie na pracovisku praktického vyučovania.

„Hlavný“ inštruktor komplexne zabezpečuje odborné vzdelávanie a prípravu na pracovisku praktického vyučovania.

Predpoklady na výkon činnosti „hlavného“ inštruktora:

- základné pedagogické vedomosti a zručnosti,
- komunikačné a prezentačné zručnosti,
- ochota a schopnosť odovzdávať vedomosti a zručnosti,

- schopnosť prebrať zodpovednosť za vzdelávanie,
- empatia, trpezlivosť, sebaovládanie,
- schopnosť riešiť konfliktné situácie a zvládať stres,
- rešpektovanie firemnej kultúry, byť morálnym vzorom,
- schopnosť individuálneho prístupu k osobnosti žiaka,
- organizačné zručnosti,
- znalosť legislatívnych predpisov upravujúcich praktické vyučovanie, znalosť práce so vzorovými učebnými plánmi a vzorovými učebnými osnovami, a pod.

Zamestnávateľ určí na každé pracovisko praktického vyučovania minimálne jedného „hlavného“ inštruktora. Zamestnávateľ s väčším počtom žiakov a „poverených“ inštruktorov určí na pracovisku praktického vyučovania primeraný počet „hlavných“ inštruktorov vo vzťahu k počtu „poverených“ inštruktorov. Zamestnávateľ určí počet „hlavných inštruktor“ podľa celkového počtu žiakov a inštruktorov, podľa náročnosti organizácie praktického vyučovania a podľa náročnosti cvičných a produktívnych prác, ktoré žiaci vykonávajú v rámci praktického vyučovania.

Ak zamestnávateľ poskytuje praktické vyučovanie na viacerých pracoviskách praktického vyučovania, ktoré majú rovnaký charakter svojim vybavením a vykonávanými činnosťami (napr. obchodné reťazce), môže určiť najmenej jedného „hlavného“ inštruktora pre viacero pracovísk praktického vyučovania v rámci daného mesta, obce alebo okresu. Pri určení väčšieho počtu „hlavných“ inštruktorov na viacero pracovísk praktického vyučovania rovnakého charakteru zamestnávateľ zohľadní počet žiakov a inštruktorov, vzdialenosť pracovísk praktického vyučovania od miesta výkonu práce „hlavného“ inštruktora a iné skutočnosti, majúce vplyv na výkon praktického vyučovania.

Rozsah činností vykonávaných „hlavným“ inštruktorom:

- ✓ plánovanie a príprava poskytovania praktického vyučovania,
- ✓ tvorba obsahu praktického vyučovania,
- ✓ príprava postupov overovania získaných zručností,
- ✓ zadeľovania žiakov na výkon praktického vyučovania pod vedením „poverených“ inštruktorov,
- ✓ preraďovanie žiakov medzi „poverenými“ inštruktormi,
- ✓ koordinácia praktického vyučovania žiaka za účasti viacerých „poverených“ inštruktorov na rôznych miestach praktického vyučovania u zamestnávateľa,
- ✓ zabezpečovanie školenia žiakov z oblasti BOZP a PO,
- ✓ spolupráca so strednou odbornou školou,
- ✓ organizácia a spolupráca pri ukončení štúdia,
- ✓ vedenie žiakov pri výkone praktického vyučovania,
- ✓ pridelovanie cvičnej alebo produktívnej práce,
- ✓ sledovanie pracovnej činnosti žiakov, dodržiavania bezpečnosti, dodržiavania pracovných postupov a pod.,
- ✓ usmerňovanie žiakov pri vykonávaných činnostiach v rámci praktického vyučovania,
- ✓ oboznamovanie žiakov s náplňou vyučovacieho dňa,
- ✓ hodnotenie pracovnej činnosti žiakov,
- ✓ príprava podkladov a podieľanie sa na hodnotení a klasifikácii žiakov,
- ✓ príprava podkladov pre hmotné a finančné zabezpečenie žiakov.
- ✓ spolupráca s rodičmi, atď.

Pod vedením jedného „hlavného“ inštruktora môžu vykonávať v jeden vyučovací deň praktické vyučovanie najviac traja žiaci.

Činnosť „hlavného“ inštruktora môže vykonávať aj majster odbornej výchovy, ktorý je pedagogickým zamestnancom zamestnávateľa.

3.2 „Poverený“ inštruktor

„Poverený“ inštruktor je fyzická osoba v postavení inštruktora v zmysle zákona o odbornom vzdelávaní a príprave, pod vedením ktorej žiak vykonáva praktické vyučovanie na pracovisku praktického vyučovania.

Predpoklady na výkon činnosti „povereného“ inštruktora:

- základné pedagogické vedomosti a zručnosti,
- komunikačné zručnosti,
- ochota a schopnosť odovzdávať vedomosti a zručnosti,
- schopnosť prebrať zodpovednosť za vzdelávanie,
- empatia, trpezlivosť, sebaovládanie,
- schopnosť riešiť konfliktné situácie a zvládať stres,
- rešpektovanie firemnej kultúry, byť morálnym vzorom,
- schopnosť individuálneho prístupu k osobnosti žiaka,
- základná znalosť legislatívnych predpisov upravujúcich praktické vyučovanie,
- znalosť práce s tematickým plánom a preradovacím plánom vzdelávania a pod.

„Poverený“ inštruktor v SDV vykonáva činnosti priamo spojené s výkonom praktického vyučovania žiaka, ktoré sú zamerané na prípravu žiaka na výkon povolania, pre ktoré sa žiak pripravuje. Inštruktor vedie žiakov v rámci praktického vyučovania v rozsahu výrobných činností, ktorá zodpovedá jeho pracovnému zaradeniu.

„Poverený“ inštruktor vedie základnú dokumentáciu spojenú s praktickým vyučovaním ako napr. dochádzku žiaka, hodnotiaci list žiaka, podklady pre hmotné a finančné zabezpečenie žiaka a pod..

„Poverený“ inštruktor sa v oblasti praktického vyučovania riadi pokynmi „hlavného“ inštruktora a zamestnanca zodpovedného za vzdelávanie u zamestnávateľa (personálny rozvoj, oddelenie ľudských zdrojov a pod.), ak je u zamestnávateľa určený.

Rozsah činností vykonávaných „povereným“ inštruktorom:

- ✓ vedenie žiakov pri výkone praktického vyučovania,
- ✓ pridelovanie cvičnej alebo produktívnej práce,
- ✓ sledovanie pracovnej činnosti žiakov, dodržiavania bezpečnosti, dodržiavania pracovných postupov a pod.,
- ✓ usmerňovanie žiakov pri vykonávaných činnostiach v rámci praktického vyučovania,
- ✓ oboznamovanie žiakov s náplňou vyučovacieho dňa,
- ✓ hodnotenie pracovnej činnosti žiakov,
- ✓ príprava podkladov a podieľanie sa na hodnotení a klasifikácii žiakov,
- ✓ príprava podkladov pre hmotné a finančné zabezpečenie žiakov.
- ✓ atď.

Pod vedením jedného „povereného“ inštruktora môžu vykonávať v jeden vyučovací deň praktické vyučovanie najviac traja žiaci.

4. Príprava inštruktorov pre systém duálneho vzdelávania

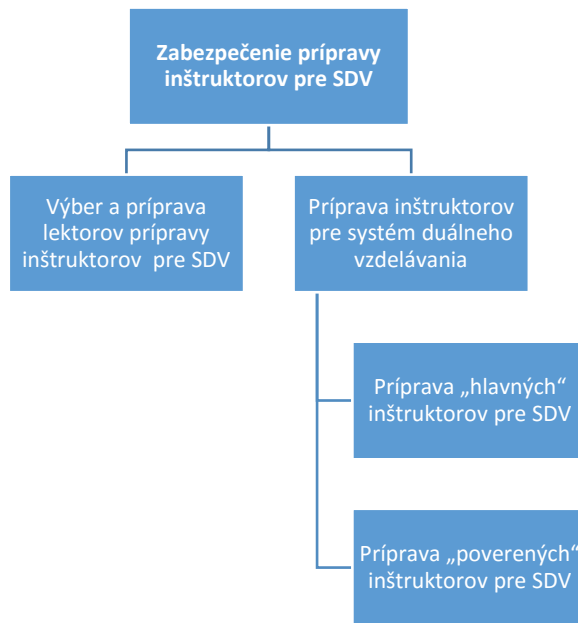
Zabezpečenie prípravy inštruktorov pre SDV stavovskými a profesijnými organizáciami sa delí na:

- A. Výber a príprava lektorov prípravy inštruktorov pre SDV.
- B. Prípravu inštruktorov pre SDV.

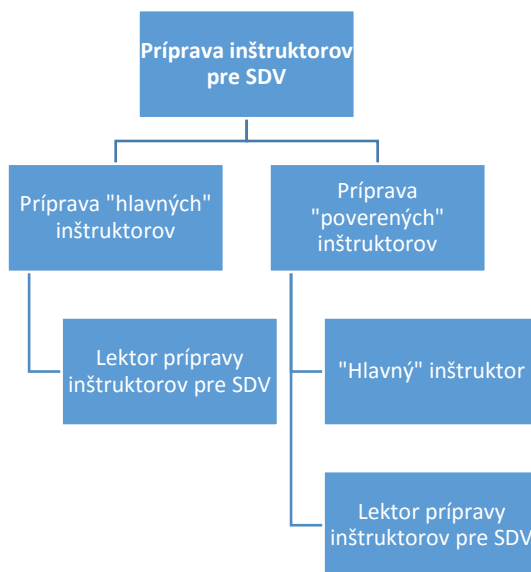
Príprava inštruktorov pre systém duálneho vzdelávania sa ďalej delí na:

- ☞ prípravu „hlavných“ inštruktorov pre SDV,
- ☞ prípravu „poverených“ inštruktorov pre SDV.

4.1 Schéma zabezpečenia prípravy inštruktorov pre SDV

4.2 Schéma personálneho zabezpečenia prípravy inštruktorov pre SDV

4.3 Lektor prípravy inštruktorov pre SDV

Lektor prípravy inštruktorov pre SDV je fyzická osoba vykonávajúca prípravu inštruktorov pre SDV, ktorá má:

- ✓ prax v niektorej z týchto činností:
 - lektorská činnosť,
 - pedagogická činnosť,
 - riadiaca činnosť,
 - iná príbuzná činnosť.
- ✓ odbornosť zodpovedajúcu obsahu prípravy inštruktorov,
- ✓ schopnosť naučiť a pracovať so skupinou (skúsenosť s prácou so žiakmi a rodičmi je výhodou).

Lektora prípravy inštruktorov pre SDV môže nominovať:

- stavovská alebo profesijná organizácia,
- združenie zamestnávateľov,
- komora,
- cech,
- zamestnávateľ poskytujúci praktické vyučovanie v SDV, ktorý má viac ako 20 inštruktorov.

Výber a prípravu lektorov upraví samostatný metodický pokyn vydaný Radou zamestnávateľov pre systém duálneho vzdelávania.

4.4 Príprava „hlavných“ inštruktorov pre systém duálneho vzdelávania

Prípravu „hlavných“ inštruktorov pre SDV môže vykonávať:

- ☞ organizácia (zväz, komora, cech a pod.) prostredníctvom lektora prípravy inštruktorov pre SDV na základe splnomocnenia od stavovskej alebo profesijnej organizácie,
- ☞ priamo stavovská alebo profesijná organizácia prostredníctvom lektora prípravy inštruktorov pre SDV,
- ☞ zamestnávateľ vykonávajúci praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania, ktorý má viac ako 20 inštruktorov, prostredníctvom lektora prípravy inštruktorov pre SDV na základe splnomocnenia od stavovskej alebo profesijnej organizácie.

Stavovská alebo profesijná organizácia môže v splnomocnení pre prípravu inštruktorov upraviť rozsah splnomocnenia označením zamestnávateľov, pre ktorých môže splnomocnenec zabezpečovať prípravu inštruktorov pre SDV (napr. určením sektorov, zameraním cechu, komory a pod.).

4.4.1 Zameranie prípravy „hlavných“ inštruktorov pre SDV

- I. Praktické vyučovanie u zamestnávateľa
 - praktické vyučovanie u zamestnávateľa,
 - požiadavky na výkon praktického vyučovania,
 - inštruktor praktického vyučovania,
 - zákon o odbornom vzdelávaní a príprave,
 - vyhláška o odboroch vzdelávania a vecnej pôsobnosti k odborom vzdelávania,
 - vyhláška o stredných školách,
 - spôsobilosť zamestnávateľa pre poskytovanie praktického vyučovania,
 - cvičná a produktívna práca žiakov,
 - **opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri praktickom vyučovaní.**
- II. Plánovanie a organizácia praktického vyučovania
 - **organizácia**, rozsah a výkon **praktického vyučovania**,
 - **vzdelávacie štandardy pre praktické vyučovanie pre príslušný študijný odbor alebo pre príslušný učebný odbor**,
 - **vzorový učebný plán (VUP) pre príslušný študijný odbor alebo vzorový učebný plán pre príslušný učebný odbor a vzorové učebné osnovy (VUO) pre odborný výcvik, odbornú prax alebo umeleckú prax príslušného študijného odboru alebo vzorové učebné osnovy pre odborný výcvik, odbornú prax alebo umeleckú prax príslušného učebného odboru**,
 - tematický a preraďovací vzdelávací plán,
 - dokumentácia praktického vyučovania,
 - koordinácia praktického a teoretického vyučovania,
 - spôsob účasti inštruktora na hodnotení a klasifikácii žiaka,
 - hmotné a finančné zabezpečenie žiaka,
 - učebná zmluva.
- III. Realizácia práce so žiakom na praktickom vyučovaní

- sprevádzanie žiaka inštruktorom na praktickom vyučovaní tak, aby žiak bol na konci svojho štúdia pripravený a motivovaný vykonávať vybrané povolanie a bol pripravený zaradiť sa do pracovného procesu a života,
- porozumenie žiaka a inštruktora ako predpoklad úspešnosti odovzdávania a prijímania informácií, rešpektovanie a poznanie osobnosti žiaka,
- komunikácia so žiakom, s jeho zákonným zástupcom, so školou v rôznych situáciách a miestach,
- motivácia k spoločnému cieľu, prebudenie, udržanie motivácie žiaka o vybrané povolanie, rozvoj osobnosti žiaka,
- metodika a didaktika,
- **zabezpečenie práv a povinností žiaka pri praktickom vyučovaní.**

Ukončenie prípravy „hlavného“ inštruktora.

Pozn.: Tučne zvýraznený text označuje zameranie prípravy inštruktorov určené zákonom o odbornom vzdelávaní a príprave.

4.4.2 Rozsah prípravy „hlavných“ inštruktorov pre SDV

Zameranie prípravy „hlavných“ inštruktorov pre SDV	Prezenčná forma prípravy „hlavných“ inštruktorov pre SDV			Dištančná forma prípravy „hlavných“ inštruktorov pre SDV	Celkový rozsah prípravy „hlavných“ inštruktorov pre SDV
	1 deň	2 deň	3 deň		
I. Praktické vyučovanie u zamestnávateľa	2 h			16 h	40 h
II. Plánovanie a organizácia praktického vyučovania	6 h				
III. Realizácia práce so žiakom na praktickom vyučovaní		8 h	6 h		
Ukončenie prípravy inštruktora - písomný test			2 h		
SPOLU	8 h	8 h	8 h		

Pozn.:

Príprava „hlavného“ inštruktora je organizovaná v dvoch fázach. Prvú fázu tvorí dvojdeňová príprava zameraná na modul I. a modul II.. Druhú fázu tvorí jednodňová príprava zameraná na modul III., ktorej súčasťou je aj ukončenie prípravy inštruktora - písomný test. Medzi prvou fázou a druhou fázou prípravy „hlavného“ inštruktora absolvuje inštruktor dvojtýždňovú dištančnú formu prípravy inštruktora (samoštúdium), počas ktorej môže inštruktor konzultovať obsah prípravy s lektorom. Ak lektor prípravy inštruktorov nemá prax vo výkone činnosti inštruktora, môže prizvať k príprave „hlavných“ inštruktorov skúseného inštruktora a tak rozšíriť prípravu o skúsenosti z praxe.

4.5 Príprava „poverených“ inštruktorov pre systém duálneho vzdelávania

Prípravu „poverených“ inštruktorov pre SDV vykonáva zamestnávateľ poskytujúci praktické vyučovanie v SDV:

- ☞ prostredníctvom „hlavného“ inštruktora, ktorý je jeho zamestnancom, na základe splnomocnenia od stavovskej alebo profesijnej organizácie,
- ☞ prostredníctvom majstra odbornej výchovy, ktorý je jeho zamestnancom, vykonávajúceho činnosť „hlavného“ inštruktora, na základe splnomocnenia od stavovskej alebo profesijnej organizácie,
- ☞ prostredníctvom organizácie (zväz, komora, cech a pod.) s lektorom prípravy inštruktorov pre SDV na základe splnomocnenia od stavovskej alebo profesijnej organizácie, ak ju o to požiada zamestnávateľ.

4.5.1 Zameranie prípravy „poverených“ inštruktorov pre SDV

I. Praktické vyučovanie u zamestnávateľa

- praktické vyučovanie u zamestnávateľa,
- požiadavky na výkon praktického vyučovania,
- inštruktor praktického vyučovania,
- cvičná a produktívna práca žiakov,
- **opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri praktickom vyučovaní.**

II. Plánovanie a organizácia praktického vyučovania

- **organizácia**, rozsah a výkon **praktického vyučovania**,
- **vzdelávacie štandardy pre praktické vyučovanie pre príslušný študijný odbor alebo pre príslušný učebný odbor**,
- **vzorový učebný plán (VUP) pre príslušný študijný odbor alebo vzorový učebný plán pre príslušný učebný odbor a vzorové učebné osnovy (VUO) pre odborný výcvik, odbornú prax alebo umeleckú prax príslušného študijného odboru alebo vzorové učebné osnovy pre odborný výcvik, odbornú prax alebo umeleckú prax príslušného učebného odboru**,
- tematický a preraďovací vzdelávací plán,
- dokumentácia praktického vyučovania,
- koordinácia praktického a teoretického vyučovania,
- spôsob účasti inštruktora na hodnotení a klasifikácii žiaka,
- hmotné a finančné zabezpečenie žiaka,
- učebná zmluva.

II. Realizácia práce so žiakom na praktickom vyučovaní

- sprevádzanie žiaka inštruktorom na praktickom vyučovaní tak, aby žiak bol na konci svojho štúdia pripravený a motivovaný vykonávať vybrané povolanie a bol pripravený zaradiť sa do pracovného procesu a života,
- porozumenie žiaka a inštruktora ako predpoklad úspešnosti odovzdávania a prijímania informácií, rešpektovanie a poznanie osobnosti žiaka,
- komunikácia so žiakom, s jeho zákonným zástupcom, so školou v rôznych situáciách a miestach,
- motivácia k spoločnému cieľu, prebudenie, udržanie motivácie žiaka o vybrané povolanie, rozvoj osobnosti žiaka,
- metodika a didaktika,
- **zabezpečenie práv a povinností žiaka pri praktickom vyučovaní.**

4.5.2 Rozsah prípravy „poverených“ inštruktorov pre SDV

Zameranie prípravy „poverených“ inštruktorov pre SDV	Príprava „poverených“ inštruktorov pre SDV
Praktické vyučovanie u zamestnávateľa	1 h
Plánovanie a organizácia praktického vyučovania	1 h
Realizácia práce so žiakom na praktickom vyučovaní	6 h
SPOLU	8 h

Pozn.: Príprava inštruktorov sa môže podľa potreby zamestnávateľa uskutočniť aj v inom časovom rozložení a to napr. ako 2 štvorhodinové prípravy inštruktora, ako 4 dvojhodinové prípravy inštruktora a pod.. Celkový rozsah prípravy inštruktora musí ostať zachovaný.

Pozn.: Ak lektor prípravy inštruktorov nemá prax vo výkone činnosti inštruktora, môže prizvať k príprave „hlavných“ inštruktorov skúseného inštruktora a tak rozšíriť prípravu o skúsenosti z praxe.

5. Ukončenie prípravy inštruktorov pre SDV

Príprava inštruktorov pre SDV sa ukončuje písomným testom pri príprave „hlavných“ inštruktorov. Písomný test je dôkazom o kvalifikácii „hlavného“ inštruktora pre výkon činností spojených s praktickým vyučovaním v rozsahu činnosti „hlavného“ inštruktora.

Písomný test je zostavený z otázok zodpovedajúcich zameraniu prípravy inštruktora.

Písomný test má spravidla 50 otázok, z toho 20 otázok je z modulov I. a II. a 30 otázok z modulu III. prípravy inštruktora. Písomný test trvá spravidla 120 minút.

Písomný test sa koná za účasti lektora prípravy inštruktorov, zástupcu stavovskej alebo profesijnej organizácie, ak ho organizácia nominuje a zástupcu zamestnávateľa „hlavného“ inštruktora, ak ho zamestnávateľ nominuje. V prípade, že nie je do komisie nominovaný zástupca stavovskej alebo profesijnej organizácie a ani zástupca zamestnávateľa, písomný test sa koná za účasti lektora prípravy inštruktorov.

5.1 Certifikát inštruktora

Certifikát inštruktora je potvrdením o absolvovaní prípravy inštruktora v zmysle § 32 ods. 2 písm. d) zákona o odbornom vzdelávaní a príprave.

Certifikát inštruktora obsahuje aj zameranie prípravy inštruktora a oprávnenie inštruktora vykonávať praktické vyučovanie na pracovisku praktického vyučovania v systéme duálneho vzdelávania aj v systéme školského vzdelávania.

Záväznú vzory certifikátov inštruktora pre SDV sú prílohou tohto metodického pokynu.

5.1.1 Certifikát „hlavného“ inštruktora pre SDV

Certifikát „hlavného“ inštruktora sa vydáva s platnosťou na dobu 7 rokov.

Certifikát „hlavného“ inštruktora spracováva organizácia vykonávajúca prípravu „hlavných“ inštruktorov a vystavuje stavovská alebo profesijná organizácia na základe prezenčnej listiny z prípravy „hlavných“ inštruktorov a prezenčnej listiny zo záverečnej skúšky.

5.1.2 Certifikát „povereného“ inštruktora pre SDV

Certifikát „povereného“ inštruktora sa vydáva s platnosťou na dobu 7 rokov.

Certifikát „povereného“ inštruktora spracováva organizácia vykonávajúca prípravu „poverených“ inštruktorov a vystavuje stavovská alebo profesijná organizácia na základe prezenčnej listiny z prípravy „poverených“ inštruktorov.

5.1.3 Evidencia vydaných certifikátov

Evidenciu vydaných certifikátov o absolvovaní prípravy inštruktora vedie stavovská alebo profesijná organizácia na tlačive schválenom Radou zamestnávateľov pre systém duálneho vzdelávania.

6. Záver

Odborné vzdelávanie a príprava je investíciou do budúcnosti zamestnávateľa a dôležitou súčasťou firemnej kultúry. Príprava inštruktorov, ktorí sú realizátormi vzdelávania u zamestnávateľa, si kladie za cieľ ukázať inštruktorom cestu prípravy žiakov na výkon povolania.

Metodika zabezpečenia prípravy inštruktorov je otvorený dokument. Návrhy na jej úpravu sa predkladajú Rade zamestnávateľov pre systém duálneho vzdelávania.

7. Prílohy

7.1 Príprava inštruktorov pre pracovisko praktického vyučovania – systém duálneho vzdelávania

- 7.1.1 Vzor žiadosti o splnomocnenie k príprave inštruktorov pre SDV a vzor čestného prehlásenia.
- 7.1.2 Vzor splnomocnenia k príprave inštruktorov pre SDV.
- 7.1.3 Vzor prezenčnej listiny z prípravy inštruktorov pre SDV.
- 7.1.4 Vzor certifikátu lektora prípravy inštruktorov pre SDV.
- 7.1.5 Vzor certifikátu „hlavného“ inštruktora pre SDV.
- 7.1.6 Vzor certifikátu „povereného“ inštruktora pre SDV.
- 7.1.7 Vzor evidencie vydaných certifikátov inštruktorov pre SDV.